

Posudek bakalářské práce Václava Paty Dělníci Kena Loacha

Čtenář Václavovy bakalářské práce je vystaven tvrdé zkoušce hned na titulní straně, kde jsou dva ze tří akademických titulů paní školitelky napsány chybně. Kdyby šlo o ojedinělý lapsus, vůbec bych se o něm nezmiňoval, kdyby šlo o příklad chyb, jichž by v celé práci bylo statisticky zanedbatelné či aspoň snesitelné množství, vytkl bych je stručnou zmínkou v závěru posudku. Překlepů, ortografických a gramatických pochybení, stylistických a obsahových prohřešků typu vyšínutí z vazby či třeba v půli nedokončené věty je však ve Václavově práci tolik, že titulní stranu nelze vnímat jinak než jako synekdochu a příznačné předznamenání toho, s čím se čtenář bude muset utkat.

Nevyzdvihoval bych tento „formální“ rys Václavovy práce s takovýmto důrazem, pokud by jejím vlastním tématem nebyla právě elementární úcta k lidské bytosti, handicapované svou sociální predestinací, již mají ztělesňovat postavy dělníka v Loachových filmech. Pokud se autor na téma deformace lidské důstojnosti brutálními společenskými podmínkami vyjadřuje prostřednictvím jazyka, nástroje to mezilidské komunikace, který sám brutálně deformuje do nedůstojné podoby, podrývá tím dosti citelně její étos a věrohodnost.

Za „formálními“ nedostatky bohužel nijak nezaostávají nedostatky „obsahové“. Pochybnosti mám již o samotném vymezení tématu práce jejím názvem. Není zřejmé, čeho chce autor dosáhnout, co je jeho klíčovou otázkou, kterou si nad Loachovou filmovou tvorbou klade. To, že se v Loachových filmech vyskytují postavy dělníků, je zjevné; Václav v abstraktu ovšem sděluje, že se soustřeďuje na „téma dělníků v Loachových filmech“ a vzbuzuje tak ve čtenáři očekávání, zda titulní „dělníci“ budou pojednání spíše coby (kolektivní?) postava, nebo coby „téma“.

Obávám se, že ani jednoho, ani druhého se čtenáři v plné a strukturované podobě nedostane. Václav představuje osobnost a tvorbu Kena Loache převážně asociativně „nárazovým“ způsobem, kdy na mnoha místech pojednává to, co ho k režisérovi, jeho životu a filmům, případně k širšímu, ad hoc postulovanému kontextu právě napadne, takže místy pronikavé postřehy i osobité názory tu zapadají v koláži faktografických údajů, snášených pospolu bez promyšlenějšího zřetele k jejich relevanci i k celkové kompozici textu. Je to škoda: o tom, že Václav tvorbu Kena Loacha perfektně zná, není nejmenších pochyb, a zdá se, že to je tvůrce, k němuž má značný respekt i sympatie. Je škoda, že je vyjádřil práci, která sice splňuje nároky na obhajobu, ale jinak v ní převažují atributy průměrného výkonu, pouhé „splnění povinnosti“.

Mgr. Marek Vajchr